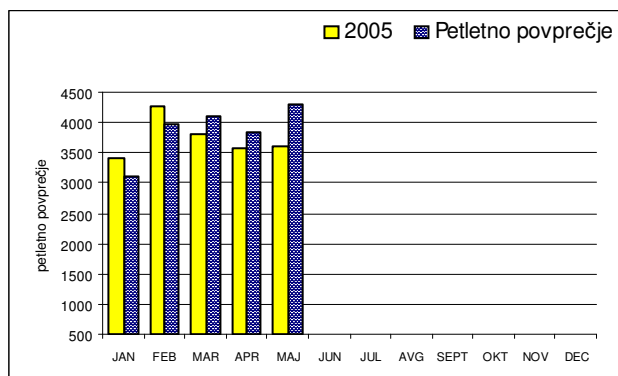

V maju 2005 je bilo v Sloveniji prijavljenih 3599 primerov nalezljivih bolezni. Število je v primerjavi z aprilom 2005 višje za 25 prijav, v primerjavi z istim mesecem lani pa je število manjše za 847 prijav. Kot je razvidno iz spodnje slike, je bilo tudi v maju število prijavljenih primerov nalezljivih bolezni nekoliko nižje od petletnega povprečja. V številu prijav niso zajete spolno prenosljive bolezni (razen hepatitisov), aids in tuberkuloza.

Maja 2005 je bila stopnja obolevnosti 180,2 na 100.000 prebivalcev.

Slika 1: PRIJAVLJENE NALEZLJIVE BOLEZNI IN PETLETNO POVPREČJE, PO MESECIH

Tokrat je najvišja stopnja obolevnosti v koroški regiji, kateri sledita kranjska in celjska regija. Najnižja obolevnost je bila maja v murskosoboški regiji (preglednica 1).

Preglednica 1: PRIJAVLJENE NALEZLJIVE BOLEZNI PO REGIJAH OD 1. 5. DO 31.5.2005

REGIJA	ŠT. PRIMEROV	Mb/100 000
CELJE	620	206,9
NOVA GORICA	182	177,2
KOPER	216	154,3
KRANJ	585	295,5
LJUBLJANA	875	144,7
MARIBOR	458	143,3
M. SOBOTA	140	113,5
NOVO MESTO	257	189,4
RAVNE	266	360,1
SKUPAJ	3599	180,2

V maju je bilo največ prijav bolezni iz skupine respiratornih okužb. Prijavljenih je bilo 1832 primerov, kar je občutno manj, kot je bilo v lanskem enakem obdobju, ko je bilo prijavljenih 2767 bolezni iz te skupine. Kot že nekaj mesecev, so na prvem mestu norice (892), ki predstavljajo nekaj manj kot polovico vseh respiratornih okužb v opazovanem mesecu. Sledijo akutni tonzilitisi, šen, nedoločene pljučnice, zoster in škrlatinka.

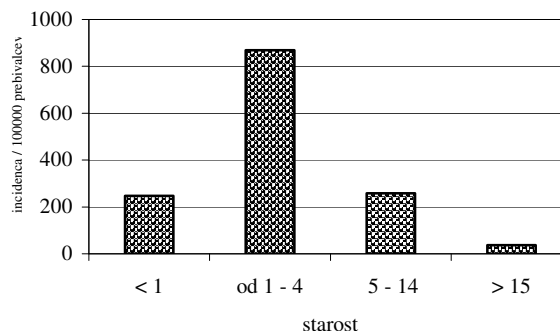
Zaradi respiratornih okužb je umrlo v mesecu maju 14 oseb in sicer 6 zaradi pljučnice, 4 zaradi sepse, 3 zaradi bakterijskega meningitisa in ena oseba zaradi herpesvirusnega meningitisa.

Na tem mestu niso zajeti primeri ARI in ILI, ki jih vodimo posebej.

Preglednica 2, Slika 2: NAJPOGOSTEJE PRIJAVLJENE RESPIRATORNE NALEZLJIVE BOLEZNI V MAJU 2005

DIAGNOZA	PRIMERI	INC./100 000 PREB.
Norice	892	44,6
Akutni tonzilitis	203	10,1
Šen	153	7,6
Pljučnica, nedol	142	7,1
Zoster	133	6,6
Škrlatinka	117	6,1

Slika 2: RESPIRATORNE NALEZLJIVE BOLEZNI PO STAROSTNIH SKUPINAH

Največ zbolelih je iz starostnih skupin od 1 do 4 let (33 %) Incidenčna stopnja v tej starostni skupini bila 870 na 100 000 prebivalcev. Mlajših od enega leta, torej otrok, ki še niso vključeni v vrtec, je zbolelo 43 oz. 2,3 % in je incidenčna stopnja v tej starostni skupini bila 247 na 100 000 prebivalcev.

V opazovanem mesecu je bilo prijavljenih 1176 nalezljivih bolezni iz skupine črevesnih nalezljivih obolenj. Največ je bilo gastroenterokolitisev neznane etiologije (619). Sledijo virusna črevesna obolenja (325), med katerimi je bil v 141 primerih izoliran rotavirus, v 118 primerih kalicivirus, v 8 primerih adenovirus, v ostalih primerih tip virusa ni bil ugotovljen. V maju je bilo prijavljenih 84 primerov salmonelnih enteritisev, pri katerih je bila *Salmonella enteritidis* dokazana 73 krat. Med ostalimi bakterijskimi črevesnimi obolenji je bil 97 krat dokazan *Campilobacter*, 6 krat *Escherichia coli*, po 4 krat *Yersinia enterocolitica* in *Staphylococcus aureus*, 1 krat

Clostridium difficile; v 11 primerih pa povzročitelj ni bil dokazan.

Preglednica 3: NAJPOGOSTEJE PRIJAVLJENE ČREVESNE NALEZLJIVE BOLEZNI V MAJU 2005

DIAGNOZA	PRIMERI	INC./100 000 PREB
Enterokolitis	619	31,0
Virus. črev. obolenja	325	16,3
Bakt. črev. obolenja - druga	123	6,2
Salmonelni enteritis	84	4,2

V opazovanem mesecu smo prejeli 6 prijav **oslovskega kašlja**. Štirje zboleli otroci, stari med 8 in 12 let, so proti oslovskemu kašlju bili cepljeni. Zbolela je tudi 45-letna ženska in 3-mesečni deček. Nihče od njiju ni bil cepljen. Letos je bilo prijavljenih skupno 20 primerov oslovskega kašlja, v enakem obdobju lani pa 12 primerov.

Preglednica 4: PRIJAVLJENE NALEZLJIVE BOLEZNI, PROTI KATERIM CEPIMO OD 1.1.2005 DO 31.5.2005

DIAGNOZA	PRIMERI
Oslovski kašelj	20
Meningokokne okužbe	14
Klopni meningoencefalitis	13
Pnevmokokni meningitis	12
Akutni hepatitis A	6
Mumps	5
Akutni hepatitis B	4
Hemofilusni meningitis	2

Prijavljen je bil en primer **akutnega hepatitisa A**, 4 primeri **kroničnega hepatitisa B**, 16 primerov **kroničnega hepatitisa C** ter 3 primeri nosilstva.

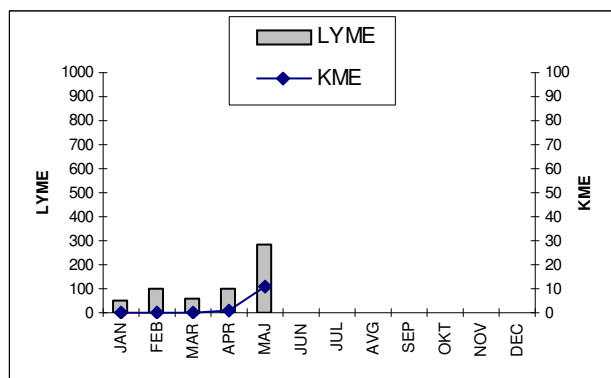
V maju 2005 je bilo prijavljenih 27 **seps** pri hospitaliziranih bolnikih. Med znanimi povzročitelji so bili *Streptococcus pneumoniae*, *Klebsiella pneumoniae*, *Neisseria meningitidis*, *Candida albicans*, *E.coli* in *Staphylococcus aureus*. V 9 primerih povzročitelj ni bil dokazan.

Prijavljenih je bilo 9 **gnojnih meningitsov**. Zaradi pnevmokonega meningitisa so zbolele 3 osebe in sicer 55 in 47-letna moška in 69-letna ženska. Trije majhni otroci so zboleli zaradi meningokoknega meningitisa in sicer 8 mesečna deklica ter dva dečka, stara 16 in 24 mesecev. V treh primerih, pri katerih povzročitelj ni bil ugotovljen, so zboleli 52 letna ženska ter 53 in 55-letna moška.

Prijavljen je bil primer importirane **denge**. Zbolela je 25-letna študentka iz novomeške regije. Okužil se je v Indoneziji.

V opazovanem mesecu smo prejeli 11 prijav **klopnega meningoencefalitisa**. Zbolelo je 7 moških in 5 žensk. Najmlajši je 6-letni deček iz Gorenjske. Vsi so bili hospitalizirani. Prijavljenih je bilo 283 primerov **borelioze Lyme**, od tega 276 eritemov migrans, 3 polinevropatije, 3 artritis in en meningitis.

Slika 3: BORELIOZA LYME IN KME PO MESECIH V LETU 2005 (po datumu prijave)

UMRLI

V maju 2005 je bilo prijavljenih 14 smrti zaradi nalezljivih bolezni. Šest oseb je umrlo zaradi pljučnice, pet zaradi sepse, dve zaradi bakterijskega meningitisa ter ena oseba zaradi herpes virusnega meningitisa. Najmlajši je bil 2 leti star deček, ki je umrl zaradi meningokoknega meningitisa.

IZBRUHI NALEZLJIVIH BOLEZNI

V opazovanem mesecu je bilo prijavljenih sedem izbruhov gastroenterocolitisov nalezljive bolezni.

Iz **Zavoda za zdravstveno varstvo Celje** so poročali o družinskem izbruhu. Zbolelo je 6 oseb. V teku je še epidemiološko poizvedovanje.

Iz **Zavoda za zdravstveno varstvo Koper** so prijavi kontaktni izbruh med varovanci enega izmed koprskih vrtcev. Zbolelo je pet otrok, dva pa sta bila hospitalizirana. O podobnem izbruhu so poročali iz **Zavoda za zdravstveno varstvo Ljubljana**. V okoliškem vrtcu je zbolelo 26 otrok, od katerih jih je bilo 9 hospitaliziranih. Bolezen se je prenesla s kontaktom. V nobeni od zgoraj naštetih izbruhov povzročitelj še ni bil ugotovljen.

Zavod za zdravstveno varstvo Maribor je v mesecu maju obravnaval en primer hidričnega izbruha. Zbolelo je 60 oseb, od teh jih je bilo 16 hospitaliziranih. Povzročitelj je bil *Cryptosporidium parvum*.

Iz **Zavoda za zdravstveno varstvo Murska Sobota** so prijavi primer izbruha med varovanci doma starejših občanov. Od 221 izpostavljenih, jih je 40 zbolelo. Povzročitelj je bil *calicivirus*.

GRIPA

Podatki o gripi, ki jih zbira EISS-Evropska mreža za spremljanje gripe, so objavljeni na: <http://www.eiss.org/>

MALARIJA

Definicija: malarija je nalezljiva bolezen, za katero je značilna klinična slika z vročino in z njo povezanimi simptomi (glavobol, bolečine v hrbtu, mrzlica, potenje, bolečine v mišicah, slabost, bruhanje, driska in kašelj). Primer malarije se uvrsti kot potrjen, če gre za epizodo potrjene malarijske parazitemije pri osebi s simptomi ali brez.

Malarija je nalezljiva bolezen, ki jo je potrebno v skladu z drugim členom Pravilnika o prijavi nalezljivih bolezni in posebnih ukrepih za njihovo preprečevanje in obvladovanje (Ur.l. RS. št.16/99) obvezno prijaviti v roku treh dni po postavitvi diagnoze. Prijave se pošiljajo na območne zavode za zdravstveno varstvo, od tam pa na Inštitut za varovanje zdravja RS.

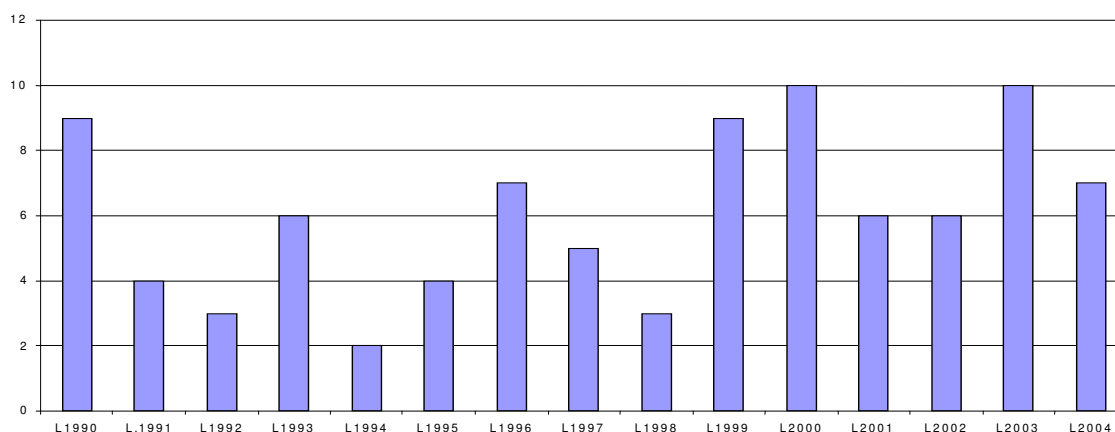
EPIDEMIOLOŠKA SITUACIJA (V Sloveniji v letu 2004)

V letu 2004 smo na Inštitutu za varovanje zdravja RS prejeli 7 prijav importirane malarije. Trije potniki so potovali po Indiji (povzročitelj 2×*Plasmodium falciparum*, 1×*Plasmodium vivax*), eden po Indiji in Indoneziji (povzročitelj *Plasmodium falciparum*), ostali potniki so bili v Afriki (Madagaskar, Centralnoafriška republika in Gana, povzročitelji 1×*Plasmodium falciparum*, 2×*Plasmodium vivax*). Dva potnika sta prejemale kemoprofilakso.

Povprečno letno število importiranih primerov malarije v zadnjih 15 letih je znašalo 6 primerov.

(Povprečno letno število za petletna obdobja od leta 1990 do leta 2004 narašča. V letih 1990 do 1994 je znašalo 4,8; v letih 1995 do 1999 5,4 in v zadnjih petih letih 7,8 letno).

Graf 1: Število prijavljenih primerov importirane malarije v Sloveniji v letih 1990 do 2004

Poročilo pripravili:

Lilijana Pahor, dipl. sanit. ing.

Vodja oddelka za epidemiologijo nalezljivih bolezni:

Eva Grilc, dr.med., spec. za epidemiologijo

Predstojnica centra za nalezljive bolezni:

prim. dr. Alenka Kraigher, dr.med. spec. za epidemiologijo

KEMOPROFILAKSA

V skladu s 24.členom Zakona o nalezljivih boleznih (Ur.l.RS št.69/95) je zaščita z zdravili obvezna za osebe, ki odhajajo na območja, kjer je malarija.

Zdravila, ki preprečujejo malarijo, ne varujejo popolnoma pred okužbo, praviloma pa preprečijo hujši potek bolezni. O vrsti in režimu kemoprofilakse se potniki lahko posvetujejo v ambulantah za potnike na zavodih za zdravstveno varstvo, kjer so zdravila tudi na voljo.

Potnikom se priporoča tudi zaščita z ustreznimi repelenti, ki naj vsebujejo 33% DEET.

NOSEČNICE IN (MAJHNI) OTROCI

Nosečnice so bolj dovzetne za malarijo, bolezen ima hujši potek, smrtnost znaša do 10%. Okužba s povzročiteljem malarije (*Pl. falciparum*) lahko povzroča splav, prezgodnji porod, mrtvorojenost in neonatalno smrt. Okužba s *Pl. vivax* povzroča hudo anemijo, nizko porodno težo novorojenčkov, ne pa tudi splava in mrtvorojenosti. (Po ocenah SZO v endemičnih predelih malarije v Afriki zaradi malarije letno umre najmanj 200 000 novorojenčkov).

Nosečnicam se praviloma odsvetuje potovanje na malarična področja. V primeru, da se potovanju ne da izogniti, zdravnik predpiše ustrezno zaščito.

Zaščito za otroke se odmerja glede na telesno težo.

Preglednica 5: PRIJAVLJENE NALEZLJIVE BOLEZNI V MAJU 2005, PO REGIJAH

DIAGNOZE / REGIJE	CE	NG	KP	KR	LJ	MB	MS	NM	Ravne	SKUPAJ
A02 SALMONELLA INFECTIONS	14	1	4	11	10	15	15	11	3	84
A03 SHIGELLOSIS	0	1	0	4	2	0	0	0	0	7
A04 BACTERIAL INTESTINAL INFECTION	21	7	11	13	33	15	9	5	9	123
A05 BACTERIAL FOODBORNE INTOXICATIONS	4	0	0	4	1	2	2	0	0	13
A07 PROTOZOAL INTESTINAL DISEASES	2	0	0	0	2	1	0	0	0	5
A08 VIRAL AND OTHER SPECIFIED INTESTINAL INFECTIONS	43	28	38	36	127	11	5	34	3	325
A09 DIARRHOEA AND GASTROENTERITIS(ENTEROCOLITIS)	73	45	17	131	173	72	29	68	11	619
A37 PERTUSSIS	1	0	0	0	5	0	0	0	0	6
A38 SCARLATINA	10	10	4	24	27	31	10	4	2	122
A39 MENINGOCOCCAL INFECTION	1	1	0	1	0	0	1	0	0	4
A40 STREPTOCOCCAL SEPTICAEMIA	1	0	0	0	0	2	0	1	0	4
A41 SEPTICAEMIA	2	0	2	1	5	4	4	4	0	22
A46 ERYSIPELAS	23	10	5	34	34	21	3	15	8	153
A48 BACT. DISEASES, NOT ELESWHERE CLASSIFIED	3	0	0	0	0	0	0	0	0	3
A69 LYME BORELIOSIS	60	15	12	64	67	22	19	15	9	283
A74 DISEASES CAUSED BY CHLAMYDIAE	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
A84 TICK-BORNE VIRAL MENINGO-ENCEPHALITIS- TBE	0	0	1	4	3	2	1	0	0	11
A86 UNSPECIFIED VIRAL ENCEPHALITIS	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
A87 VIRAL MENINGITIS	0	0	1	2	1	0	1	0	0	5
A90 DENGUE FEVER (CLASSICAL DENGUE)	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
B00 HERPESVIRAL (HERPES SIMPLEX) INFECTION	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
B01 VARICELLA	137	26	11	124	158	171	29	38	198	892
B02 ZOSTER	29	22	17	0	28	12	1	9	15	133
B16 ACUTE HEPATITIS B	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
B18 CHRONIC VIRAL HEPATITIS	5	3	1	2	6	0	0	2	1	20
B27 INFECTION MONONUCLEOSIS	6	4	3	11	17	4	1	2	0	48
B30 VIRAL CONJUNCTIVITIS	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
B33 OTHER VIRAL DISEASES, NOT ELSEWHERE CLASSIFIED	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2
B35 DERMATOPHYTOSIS (MIKROSPOROSIS)	8	0	9	88	19	13	0	7	2	146
B37 CANDIDASIS	3	0	2	0	0	0	0	0	1	6
B49 UNSPECIFIED MYCOSIS	67	0	2	0	0	0	0	0	1	70
B58 TOXOPLASMOSIS	0	1	0	0	2	0	0	0	0	3
B68 TAENIASIS	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
B80 ENTEROBIASIS	2	3	9	4	4	2	0	1	0	25
B86 SCABIES	3	1	1	1	5	0	1	0	0	12
G00 BACTERIAL MENINGITIS	3	1	1	0	0	1	0	0	0	6
J02 ACUTE PHARYNGITIS	14	3	12	23	14	1	4	4	0	75
J03 ACUTE TONSILLITIS	52	0	41	0	51	37	5	17	0	203
J13 PNEUMONIA DUE TO STREPTOCOCCUS PNEUMONIAE	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
J15 BACTERIAL PNEUMONIA, NOT ELSEWHERE CLASSIFIED	2	0	1	0	2	4	0	0	0	9
J16 PNEUMONIA DUE TO OTHER INFECT. ORGANISMS	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
J18 PNEUMONIA, ORGANISMS UNSPECIFIED	25	0	9	0	77	13	0	18	0	142
J21 ACUTE BRONCHIOLITIS	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2
J40 BRONCHITIS, NOT SPECIFIED AS ACUTE OR CHRONIC	1	0	1	0	0	0	0	0	0	2
Z22 CARRIER OF INFECTIOUS DISEASE	0	0	0	2	0	0	0	0	3	5
SKUPAJ	620	182	216	585	875	458	140	257	266	3599